

Forfatter: Heiberg, Johanne Luise

Titel: BREV TIL: Heiberg, Johan Ludvig FRA: Heiberg, Johanne Luise (1854-08-24)

Citation: Heiberg, Johanne Luise: "BREV TIL: Heiberg, Johan Ludvig FRA: Heiberg, Johanne Luise (1854-08-24)", i *Fra det Heibergske Hjem*, J. H. Schultz Forlag, s. 286. Onlineudgave fra Danmarks Breve: <https://tekster.kb.dk/text/letters-002922578-000-shoot-L0029225780000059.pdf> (tilgået 29. april 2024)

Anvendt udgave: Fra det Heibergske Hjem

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

Franzensbad, Torsdag, d. 24. August 1854.

Naa, min kjære Ludvig! Dette er da det sidste Brev jeg skriver fra Franzensbad til Dig. Fra Hamburg faaer Du endnu et Par Ord fra mig, og derpaa mig selv i egen Per-son. Paa Torsdag, den sidste August, spiser vi, om Gud vil, til Middag sammen og klinker med de store Ølkrus til Vel-komst med hinanden. Gid da Vinteren maa blive rolig og god, og uden al for meget Theatervrøvl, men især at vi maa være raske og fornøiede. Jeg begynder altid med en vis Høitidelighed paa den lange kolde Vinter, hvori man lever ved kunstig Lys og kunstig Varme. »Ingen veed, hvad i den boer, ingen veed, om i dens Spor følger Sorger eller Glæder, Øn-sker kun man bringe kan«. 2)

I Dag har jeg taget mit sidste Slambad her. I Morgen skal jeg havde et Luise-Bad med Klid og Mel i, for at blive rigtig reen og nogenlunde hvid igjen, forinden jeg vover at træde for Dine Øine. Disse Slambade her have gjort mig meget godt. Jeg har i de sidste fire Dage været aldeles fri for Ømhed i Sider og Mave, og altsaa fuldkommen rask. Gid det nu maa være af Varighed. Körtler har paalagt mig at tage en lille Fjerding Slam hjem med for deraf i Hjemmet at bruge Slam-Omslag. Hvis dette skulde ankomme til Kjøbenhavn inden jeg selv, vil Du da tage imod det og lade Christensen sættes. 287det ned i Kjælderen, thi det skal staa hvor der er fugtigt. Körtler trøster mig paa det bedste og venter især alt af Slam-men for mig. Saa var altsaa min Anelse om Slammens Virk-ning rigtig. Det maa komme af mit ringe Dannelsestrin, at jeg endnu er i Besiddelse af det dyriske Instinkt, thi i Kulturen paastaaer man jo, at dette Instinkt gaaer tabt hos Mennesket, med andre Ord, det maa komme af, at jeg er et lille Fæ, som Du saa tidt siger, thi at det skulde komme af, at jeg er et Fæsel, 1) det forbyder min Beskedenhed mig at tro. Körtler, som var her i Dag, fortalte ellers en poli-tisk Nyhed, som hverken bestod i meer eller mindre end, at Frankrig og England vilde sætte igjennem, at de tre Nor-diske Riger bleve forenede, for at der kunde være en Søe-Magt der kunde holde Rusland Stangen. Kongen af Sverrig skulde da være Konge for alle tre Riger. Denne Nyhed fore-kommer mig imidlertid utrolig, thi blev vi en Magt mod Rus-land, blev vi det jo ogsaa mod England, saa det er vist et falskt Rygte. Ikke at have en Konge og et Hof i Kjøbenhavn det er vi da i senere Aar blevne vant til, saa det vilde ingen stor Forandring gjøre, synes mig, og Kjøbenhavn maatte dog blive Hovedstaden i de tre Riger af mange Grunde, selv om Kongen den meste Tid var i Stockholm. Dog denne hele Plan, hvis den er sand, gaaer vel i Hundene som saa mangen anden.

I Aftes havde vi en deilig stjerneklar Himmel her. Anton som virkelig har forundret mig ved sin Sands for Naturen gjorde mig opmærksom derpaa. Medens vi stod og betragtede den, faldt det pragtfuldeste Stjernesked man kunde see; jeg tænkte i en Fart paa Dig og mig, og gjorde mit Ønske. Nu vil jeg haabe, at Stjerneskedet var et retskaffent Stjernesked og holder hvad Sagnet tillægger dets Magt. I Morges var her en saadan Taage, at Solen saae livagtig ud som Maanen. Man kunde see paa den som paa Maanen og den bevægede sig imellem Skyerne op og ned, akkurat som Maanen pleier en maaneklar Aften. Det saae forunderligt ud. Ved alle sliges. 288ualmindelige Phenomener i Naturen er Du altid min første Tanke. Det skulde Heiberg see, lyder da strax! mon Du gjør Gjengæld i Hjemmet og siger: Det skulde Hanne see? Jeg troer nok Du tænker det, selv om Du ikke siger det, men det er dog bedre at sige det, thi ellers glemmer man, at man har tænkt det.

Fredag d. 25.

God Dag, min kjære Ludvig! Nu har jeg ogsaa taget det sidste Luisenbad og tager nu Afsked med Vand og Slam, med Brønde og Tyskerne, som jeg er inderlig kjed af at høre paa; jeg maae jo rigtignok endnu døie dem i nogle Dage, men Visheden af, at det snart er forbi, hjælper derpaa. Jeg har nu taget Afsked med Körtler og jeg faaer et Brev med til Dahlerup, hvor han formodentlig udtaler sin Anskuelse om mit Ildebefindende. Ogsaa til Fru Suhr har jeg et Brev fra ham. Han har givet mig adskillige Forskrifter, som det imid-ler tid ikke er saa let at overholde, men med Guds Hjelp bliver jeg vel igjen en heel og holden Kone, saa at Du med Rette kan sige: at jeg er saa stærk som en Hest. I Eftermiddag pakker vi ind og i Morgen Kl. 8 reiser vi uden Taarer fra Franzensbad.

I Dag er det altsaa Din Navnedag. Mon Du faaer min Fugl i Dag? Eller ligger den Stakkel endnu indpakket mellem andre Breve? Til Middag drikker vi Din Skaal og ønsker Dig alt godt. Jeg glæder mig usigeligt til atter at sidde i mit eget Hjem hos Dig og Haven og vore Venner. Jeg har tænkt med Bedrøvelse paa at Valther er død og ikke kan springe op ad mig ved min Ankomst. Han hylede jo rigtignok fælt, men det var dog en god Hund. Det er ogsaa kjedeligt, at jeg ikke har et lille Barn, om det var aldrig saa lille; nu, det har ikke været Vor Herres Villie, og jeg er glad over, at jeg i Hjem-met har et stort, og i mange Henseender, rart Barn i Dig, og jeg faaer nok en Gang de 7 Børn som jeg har besluttet ats. 289forøge vort Huus med. At leve alene for sig selv og den velsignede Kunst er dog lidt fattigt; man vilde dog gjerne gøre lidt rigtig Nytte i Verden. Det eneste som staaer mig for Hovedet er, at Du da vil gjøre Cur til Pigebørnene og lade mig gaa for Lud og koldt Vand. Men man kommer vel ud af det til den Tid. Her gaaer en nydelig lille Pige, som jeg gjerne strax tog hjem med mig, saa meget mere som hendes Moder, det Skarn, lader hende gaae uden at bekymre sig det mindste om hende. Det er een af Damerne som drikker Brønd, og seer arrig og forbandet ud. Barnet som er 6 eller 7 Aar seer ganske tungsindig ud, hun er smuk og har deilige Tænder. Apropos om Tænder! Vil Du tjene mig i at lade Christensen kjøbe mig en Æske af Bramsens Tandpulver paa Løve-Apotheket, saa at det kan være der, naar jeg kommer hjem, thi uagtet jeg havde en heel Æske med mig, har jeg aldeles intet meer

Heiberg, Johanne Luise, *Fra det Heibergske Hjem,*

deraf. Barnet faaer jeg ikke med mig, og i Morges kastede vi de sidste kjærlige Blikke til hinanden, rimeligvis for dette Liv. Og nu, min kjære Ludvig, farvel saalænge! snart er alt i de gamle Folder i vort Hjem. Jeg reiser hjem med Haab og Mod for Fremtiden, med Lyst til at arbeide og seer deri et Bevis paa, at jeg har vundet Kræfter. Gid jeg i Hjemmet maa kunne sove som her. Jeg sover i 4 Timer paa den ene Side og i de 4 andre paa den anden, istedet for at jeg i de sidste Aar laa og vendte mig de hundrede Gange uden at kunne finde Hvile. Atter et Tegn paa Bedring.

Nu gaaer Reisen lige til Hamburg og Laderne. Jeg faaer frygtelig travlt i Hamburg, saa jeg tvivler paa, at der bliver noget af Visitterne, Du raader mig til. Jeg rykker Dig nu med hver Dag nærmere og endelig saa nær, at Du rigtig kan omfavnes af

Din
Hanne.